

Hjelp til modellen Produktvalg

Registrering av inndata

For å vise funksjonene, tar jeg utgangspunkt i eksamen i Økonomi og ledelse V2015, oppgave 2:

OTTA KJØTT OG VILT AS produserer i dag tre ulike typer spekeskinker. Skinkene har ulik modningstid og er røykt i ulike røykeprosesser. Bedriften har beregnet følgende tall (tall oppgitt per kg):

	Dovreskinka	Vågåskinka	Ottaskinka
Råvarer	100	90	120
Direkte lønn	40	30	60
Indirekte variable kostnader	150	120	180
Salgspris eksklusiv mva.	350	290	550
Beregnet salgsmengde	500	700	300

Registrer data fra oppgaven

a) Beregn samlet dekningsbidrag.

b) Hvilken spekeskinka er den mest lønnsomme dersom salget i kroner er den knappe faktoren? Begrunn svaret.

Anta at bedriften maksimalt kan få solgt 600 stk. av Dovreskinka, 1000 stk. Vågåskinka og 500 stk. Ottaskinka. Anta videre at tilgangen på råvarer blir begrenset til 1 000 kg og at råvareprisen er kroner 100 per kg.

c) Beregn optimal produktkombinasjon og nytt samlet dekningsbidrag.

Produktvalg med en knapp faktor

Navn:/oppgavenummer:

Hva er betegnelsen (navnet) på den knappe faktoren:

Produktbetegnelse (navn)	Dovreskinka	Vågåskinka	Ottaskinka
Tid (timer eller minutter):			
Salgspris ekskl. mva.:	350,00	290,00	550,00
Direkte material (råvarer o.l.):	100,00	90,00	120,00
Direkte lønn:	40,00	30,00	60,00
Indirekte variable kostnader:	150,00	120,00	180,00
Sum variable kostnader:	290,00	240,00	360,00
Dekningsbidrag per enhet	60,00	50,00	190,00
Forbruk av knapp faktor salg:	100,00	90,00	120,00
Dekningsbidrag/knapp faktor (salg)	0,60	0,56	1,58

Rangering   2   3   1   *Ottaskinka er mest lønnsom fordi den gir størst db per knapp faktor*

	Dovreskinka	Vågåskinka	Ottaskinka	Totalt DB
Salg i enheter i dag:	500	700	300	122 000
Salg i enheter ny tilpasning:	400		500	119 000

Fordeling av produksjon ved en knapp faktor og begrensninger i salg/produksjon

Registrer total kapasitet:

Produkt	Rangering	Forbruk	Antall enh.	Totalt antall timer	Restkapasitet
Ottaskinka	1	1,2	500	600	400
Dovreskinka	2	1	400	400	0
Vågåskinka	3	0,9		0	0
				1 000	

Her er salg knapp faktor. Da registrer vi pris per kg i cellene

Beregning av db/knapp faktor

Produktnavn	Dovreskinka	Vågåskinka	Ottaskinka
Tid knapp faktor			
Salg i kr knapp faktor	0,17	0,17	0,35
Materialforbruk knapp faktor	0,60	0,56	1,58
Arbeidskraft knapp faktor	1,50	1,67	3,17
Ind. variable kostn knapp faktor	0,40	0,42	1,06

Modellen beregner d/knapp faktor for alle inndata du registrer.

Her registrerer du forbruk og antall det er mulig å selge. I denne oppgaven er råvareprisen oppgitt til kr 100 per kilo. Siden Ottaskinka har en råvarekostnad på kr 120 per kilo, kan vi regne ut råvareforbuket til 1,2 kilo (120/100=1,2). Den kan jo virke rart at råvareforbuket er høyere enn det antall kilo med skinke som blir produsert, men her kan dette skyldes for eksempel svinn. Nytt DB kan du få modellen til å regne ut ved å taste i celle B20, C20 og D20.

Vi har bare restkapasitet nok til å produsere 400 Dovre